

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ШОСТКИНСЬКИЙ ІНСТИТУТ
СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Кафедра економіка та управління

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету
денної форми навчання

_____ Проценко О.М.
“_____” _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІКА Й ОРГАНІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

галузі знань 0305 "Економіка та підприємництво"

напрямок підготовки 6.030504 «Економіка підприємства»

інститут, факультет: Шосткинський інститут Сумського державного
університету, факультет денної форми навчання

Погоджено: начальник навчально-методичного відділу _____ Полончук В.О.

Робоча програма з дисципліни «Економіка й організація інноваційної діяльності» для студентів денної та заочної форм навчання за напрямом підготовки 6.030504 "Економіка підприємства"

Розробник: ст. викладач кафедри економіки та управління, кандидат економічних наук Новикова Інна Володимирівна.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки та управління

Протокол від. " ____ " _____ 20__ року № ____

Завідувач кафедри економіки та управління

І.В.Прожога

" ____ " _____ 20__ року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів денна форма – 4,0 заочна форма – 4,0	Галузь знань: 0305 «Економіка та підприємництво»	Нормативна (за вибором)	
	Напрямок підготовки 6.030504 "Економіка підприємства"		
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): _____	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 6		3-й	3-й
Обов'язкове домашнє завдання		Семестр	
Загальна кількість годин:		6-й	6-й
за денною формою навчання – 120 за заочною формою навчання – 120		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,67 самостійної роботи студента – 5,3	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	32 год.	12 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	4 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		72 год.	104 год.
		Обов'язкове домашнє завдання:	
		15 год.	-
Вид контролю			
дск	іспит		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

- для денної форми навчання – 66,7%;
- для заочної форми навчання – 15,4%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Економіка й організація інноваційної діяльності» є формування знань і навичок раціональної організації та економічного обґрунтування напрямків інноваційної діяльності підприємства з урахуванням сучасних тенденцій інноваційного розвитку економіки.

Завданням вивчення дисципліни є вивчення сутності інновацій та інноваційної діяльності, сучасних концепцій і тенденцій інноваційного розвитку; визначення методичних підходів щодо формування інноваційної політики підприємства та управління інноваційною діяльністю, вироблення і закріплення навичок інноваційної діяльності та оцінювання ефективності інноваційних проектів.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні **знати**:

- основні положення організації, планування та державного регулювання інноваційної діяльності підприємств;
- джерел фінансування інноваційної діяльності підприємництва;
- принципи, типи та тактику управління інноваціями на підприємстві;
- зміст, види і систему показників оцінки ефективності інноваційної діяльності на підприємстві;

вміти:

- досліджувати взаємозв'язок і взаємодію інновацій на основі критичного аналізу підходів, що мають місце в економічній літературі, їх спорідненості та впливу на практиці;
- визначати роль і функції власних інвестиційних джерел підприємств та механізми їх використання, визначати інвестиційні пріоритети розвитку технологічного потенціалу підприємств;
- розвивати наукові підходи щодо формування моделі венчурного інвестування інноваційного розвитку в Україні;
- розробляти фінансово-інвестиційні механізми структурно-інноваційної перебудови економіки та її зростання, на підставі аналізу стану і тенденцій інноваційного потенціалу національної економіки;
- визначати конкретні напрями удосконалення лізингової моделі розвитку інвестицій для підприємств.

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ III.

Змістовий модуль 1. Сутнісна характеристика інновацій та інноваційних процесів.

Тема 1. Інновації: становлення та сучасні тенденції розвитку.

Становлення та розвиток теорії інновацій. Еволюція інноваційної теорії. Теорія «довгих хвиль» М. Кондратьєва. Роль інновацій в еволюції економічної системи. Місце та роль інновацій у системі господарювання. Зарубіжний досвід упровадження інновацій.

Тема 2. Поняття та класифікація нововведень.

Економічна сутність нововведень. Класифікація нововведень.

Тема 3. Поняття та класифікація інновацій. Сутність інноваційного процесу.

Економічна сутність інновації. Класифікація інновацій. Сутність інноваційного процесу. Форми і стадії інноваційного процесу.

Змістовий модуль 2. Державне регулювання інноваційної діяльності.

Тема 4. Державне регулювання інноваційної діяльності.

Актуальність регулювання інноваційної діяльності. Державне регулювання інноваційної діяльності. Принципи, засоби та методи державного регулювання інноваційної діяльності.

Тема 5. Інноваційна політика підприємства.

Інноваційна політика підприємства у ринковій системі господарювання. Механізм формування інноваційної політики підприємства.

Змістовий модуль 3. Управління інноваційним розвитком підприємства.

Тема 6. Особливості організаційних форм інноваційної діяльності.

Класифікація інноваційних організацій. Венчурний бізнес. Експериментні, віолентні та комутантні форми інноваційних організацій. Напрямки вибору інноваційної стратегії. Методи управління вибором інноваційної стратегії.

Тема 7. Моніторинг інновацій .

Сутнісна характеристика моніторингу. Моніторинг інноваційного проекту.

Тема 8. Оновлення техніко-технологічної бази підприємства і продукції.

Сутність, оцінка та напрями розвитку техніко-технологічної бази підприємства. Шляхи вдосконалення техніко-технологічної бази підприємства.

МОДУЛЬ IV

Змістовий модуль 4. Інноваційна продукція.

Тема 9. Аналіз попиту на інноваційну продукцію.

Сутність попиту та способи його представлення. Специфіка аналізу попиту на інновації та мотивація суб'єктів інноваційного процесу. Фактори попиту. Методи аналізу попиту на інноваційну продукцію. Основні фактори мотивації споживання інновацій.

Тема 10. Установлення цін на нові товари підприємств.

Етапи політики ціноутворення. Методи ціноутворення.

Змістовий модуль 5. Фінансування та комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємства.

Тема 11. Фінансування інноваційних процесів.

Сутність, принципи, мета і завдання системи фінансування інноваційної діяльності. Організаційні форми фінансування інноваційної діяльності. Фінансування створення і функціонування технопарків.

Тема 12. Ефективність використання функціонально-вартісного аналізу в інноваційної діяльності.

Поняття та ціль функціонально-вартісного аналізу. Характеристика основних етапів його здійснення. Методика проведення функціонально-вартісного аналізу. Аналіз обраного об'єкта за допомогою функціонально-вартісного аналізу та розробка заходів щодо зниження собівартості цього об'єкта.

Тема 13. Методичні основи оцінки економічної ефективності інноваційних проектів.

Методологічні аспекти оцінки ефективності інновацій. Види ефектів від інноваційної діяльності. Показники ефективності інноваційних проектів: чиста поточна вартість, внутрішня норма прибутковості, період окупності, індекс рентабельності.

Змістовий модуль 6. Комерційна реалізація інноваційної продукції.

Тема 14. Патентно-ліцензійна діяльність інноваційних організацій.

Поняття патентно-ліцензійної діяльності. Інтелектуальна власність та її захист. Особливості отримання патентів у сучасних умовах. Захист інтересів України в інноваційній сфері.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль III													
Змістовий модуль 1. Сутнісна характеристика інновацій та інноваційних процесів.													
Тема 1. Інновації: становлення та сучасні тенденції розвитку.	6	2	-	-	-	4	7	1	-	-	-	6	
Тема 2. Поняття нововведень.	3	1	-	-	-	2	6	-	-	-	-	6	
Тема 3. Поняття та класифікація інновацій. Сутність інноваційного процесу.	6	2	-	-	-	4	5,5	1	-	-	-	4	
Разом за змістовим модулем 1	15	5	-	-	-	10	18	2	-	-	-	16	
Змістовий модуль 2. Державне регулювання інноваційної діяльності.													
Тема 4. Державне регулювання інноваційної діяльності.	6	2	-	-	-	4	11,5	1	0,5	-	-	10	
Тема 5. Інн. політика підприємства	9	3	-	-	-	6	15	1	-	-	-	14	
Разом за змістовим модулем 2	15	5	-	-	-	10	26,5	2	0,5	-	-	24	
Змістовий модуль 3. Управління інноваційним розвитком підприємства.													
Тема 6. Особливості організаційних форм інноваційної діяльності	5	2	-	-	-	3	5,5	1	0,5	-	-	4	
Тема 7. Моніторинг інновацій .	5	2	-	-	-	3	5	1	-	-	-	4	
Тема 8. Оновлення техніко-технологічної бази підприємства і продукції.	5	2	-	-	-	3	5	-	-	-	-	5	
Разом за змістовим модулем 3	15	6	-	-	-	9	15,5	2	0,5	-	-	13	
Усього годин	45	16	-	-	-	29	60	6	1	-	-	53	
Модуль IV													
Змістовий модуль 4. Інноваційна продукція.													
Тема 9. Аналіз попиту на інноваційну продукцію	8	2	2	-	-	4	8	1	1	-	-	6	
Тема 10. Установлення цін на нові товари підприємств	7	2	2	-	-	3	7	1	-	-	-	6	
Разом за змістовим модулем 4	15	4	4	-	-	7	15	2	1	-	-	12	
Змістовий модуль 5. Фінансування та комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємства.													
Тема 11. Фінансування інноваційних процесів.	6	2	2	-	-	2	8	1	-	-	-	7	
Тема 12. Ефективність використання функціонально-вартісного аналізу в інноваційної діяльності.	12	4	4	-	-	4	10	1	1	-	-	8	
Тема 13. Методичні основи оцінки економ. ефективності іннов. проектів.	12	4	4	-	-	4	12	1	1	-	-	10	
Разом за змістовим модулем 4	30	10	10	-	-	10	30	3	2	-	-	25	
Змістовий модуль 6. Комерційна реалізація інноваційної продукції.													
Тема 14. Патентно-ліцензійні діяльність інноваційних організацій.	15	2	2	-	-	11	15	1	-	-	-	14	
Разом за змістовим модулем 6	15	2	2	-	-	11	15	1	-	-	-	14	
Усього годин	60	16	16	-	-	28							
ОДЗ	15	-	-	-	15	-	-	-	-	-	-	-	
Усього годин	75	16	16	-	15	28	60	6	3	-	-	51	
Разом	120	32	16	-	15	57	120	12	4	-	-	104	

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Інновації: становлення та сучасні тенденції розвитку.	-	-
2	Поняття нововведень	-	-
3	Поняття та класифікація інновацій. Сутність інноваційного процесу.	-	-
4	Державне регулювання інноваційної діяльності.	-	0,5
5	Інноваційна політика підприємства	-	-
6	Особливості організаційних форм інноваційної діяльності.	-	0,5
7	Моніторинг інновацій	-	-
8	Оновлення техніко-технологічної бази підприємства і продукції.	-	-
9	Аналіз попиту на інноваційну продукцію	2	1
10	Установлення цін на нові товари підприємств	2	-
11	Фінансування інноваційних процесів.	2	-
12	Ефективність використання функціонально-вартісного аналізу в інноваційній діяльності.	4	1
13	Методичні основи оцінки економ. ефективності іннов. проектів.	4	1
14	Патентно-ліцензійні діяльність інноваційних організацій.	2	-
	Разом	16	4

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Поняття і класифікація нововведень	4	6
2	Поняття нововведень	2	6
3	Поняття і класифікація інновацій	4	4
4	Державне регулювання інноваційної діяльності	4	10
5	Інноваційна політика підприємства	6	14
6	Особливості організаційних форм інноваційної діяльності	3	4
7	Моніторинг інновацій	3	4
8	Оновлення техніко-технологічної бази підприємства і продукції.	3	5
9	Аналіз попиту на інноваційну продукцію	4	6
10	Установлення цін на нові товари підприємства	3	6
11	Ефективність використання функціонально-вартісного аналізу в інноваційній діяльності.	2	7
12	Лізинг як метод довгострокового фінансування інновацій у виробництво.	4	8
13	Методичні основи оцінки економ. ефективності іннов. проектів.	4	10
14	Патентно-ліцензійні діяльність інноваційних організацій	11	14
15	Виконання обов'язкового домашнього завдання	15	-
	Разом	72	104

7. Індивідуальні завдання

Навчальним планом вивчення дисципліни «Економіка і організація інноваційної діяльності» передбачено виконання обов'язкового домашнього завдання студентами денної форми навчання. Обов'язкове домашнє завдання виконується згідно методичних вказівок до виконання ОДЗ з дисципліни «Економіка і організація інноваційної діяльності» самостійно.

Мета роботи – самостійне поглиблення теоретичних знань та практичних навичок з предмету «Економіка і організація інноваційної діяльності».

Обов'язкове домашнє завдання складається з двох частин.

В першій частині необхідно на прикладі одного підприємства розкрити сутність інноваційної діяльності: провести діагностику спроможності підприємства до інноваційної діяльності (зробити розрахунок показників платоспроможності; показників стану та структури капіталу; показників обіговості; показників прибутковості). Зробити висновки результатів кожного показника. Друга частина містить п'ять задач. Варіант обирається в залежності від порядкового номера студента в журналі.

Студент повинен вказати літературу, якою користувався при виконанні роботи.

8. Методи навчання

Лекції: викладення теоретичного матеріалу, оглядові лекції з використанням опорного конспекту.

Практичні заняття: розв'язання типових завдань, виконання письмових контрольних робіт поточного контролю.

9. Методи контролю

На кожному практичному занятті проводиться тестування або письмова контрольна робота з розв'язанням задач. Тестування і контрольні оцінюються згідно регламенту.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота																	Підсумковий тест, екзамен	Сума
Модуль III									Модуль IV									
Змістовний модуль 1			Змістовний модуль 2			Змістовний модуль 3			Модульний контроль	Змістовний модуль 4		Змістовний модуль 5			Змістовний модуль 6		Модульний контроль	ОДЗ
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		T9	T10	T11	T12	T13	T14				
3	3	3	3	3	3	3	3	6	3	3	3	3	3	3	6	6		
																	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення.

Методичні вказівки до виконання обов'язкового домашнього завдання з дисципліни «Економіка і організація інноваційної діяльності» для студентів денної форми навчання.

12. Рекомендована література.

Базова

№ п/п	Назва навчальної літератури	Вид	Наявність примірників
1.	Економіка й організація інноваційної діяльності. О.І.Волков, М.П.Денисенко та інш. – К.: ВД «Професіонал», - 2004.	Підручник	Електр.вар.
2.	Економіка й організація інноваційної діяльності: Підручник / О.І.Волков, М.П.Денисенко, А.П.Гречан та ін.; Під ред. проф. О.І.Волкова, проф. М.П.Денисенка. – К.: КНТ - 2006. – 645с.	Підручник	1

Допоміжна.

3. Закон України «Про інноваційну діяльність» від 4 лютого 2002р. № 40-ІУ. - // Відомості Верховної Ради України. – 2002, № 36. – 266 с.

4. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» № 1978-ХІІ від 13.12.1991, ст. 1.

5. Закон України «Про наукову і наукову технічну експертизу» від 21.09.1999 № 1069-ХІУ.

6. Основи інвестиційно-інноваційної діяльності / За ред.. В.Г.Федоренка. – К.: Алеута, 2004. – 431с.

7. Стратегія економічного і соціального розвитку України (2004-2015 роки) «Шляхом європейської інтеграції» / Авт.кол.: А.С.Гальчинський, В.м. Геєць та інші; Нац. Інститут

стратег. досліджень, інститут економічного прогнозування НАН України, М-во економіки та з питань європ. інтегр. України. – К.: ІВЦ Держкомстату України, 2004. – 416 с.

8. Основи інвестиційно-інноваційної діяльності / За ред. В.Г.Федоренка. – К.: Алеута, 2004. – 431с.

9. Бирман Г., Шмидт С. Экономический анализ инвестиционных проектов. – М.: Банки и биржи, 1997. – 631с.

10. Герасимов А.Е. Проблемы повышения эффективности инновационной деятельности // Инновации. – 2001, №9 – 10.

11. Ілляшенко С.М. Управління інноваційним розвитком: проблеми, концепції, методи: Навч. посіб. – Суми: Університетська книга, 2003. – 278с.

**РОБОЧИЙ РЕГЛАМЕНТ
МОДУЛЬНО-РЕЙТИНГОВОГО КОНТРОЛЮ І ОЦІНЮВАННЯ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЕКОНОМІКА Й ОРГАНІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»**

1. Структура навчальної дисципліни: Загальний обсяг – 120 годин/ 4,0 кредити
Лк – 32 год/16, Пр – 16 год/8, ОДЗ, дск.
2. Організація навчального процесу: Семестрів викладання – 1;
модульних циклів – 2.
3. Шкала оцінювання з навчальної дисципліни: **R = 100 балів**
 - робота на аудиторних заняттях – **60 балів**;
 - складання дск – **40 балів**.
4. Розподіл рейтингових балів за видами навчальної роботи:
 - а) робота на аудиторних заняттях:
 - практичні заняття: 0,5 бали.
 - Всього: 8 пр * 0,5 бали = 4,0 бали.**
 - б) виконання завдань на практичних заняттях (та ІРС): тестування, письмове опитування питань, винесених на СРС:
 - вирішення завдань, задач – 8 пр * 1,5 балів = 12 балів;
 - письмове опитування 8 пр * 3,0 балів = 24 бали;
 - усне опитування – 8 пр * 0,5 бали = 4 бали;
 - Всього: 8 пр. * 5,5 балів = 44,0 бали.**
 - в) складання комплексних письмових модульних контролів
всього 2 мод.* 5 балів = **10 балів**:
 - теоретичне завдання або тестування максимально 3 бали;
 - практичне завдання максимально 2 бали.
 - г) виконання обов'язкового домашнього завдання - **6 балів**;
 - д) складання додаткового семестрового контролю – **40 балів**:
 - теоретичне завдання, тестування – 30 балів;
 - практичне завдання – 10 балів.
5. Підсумок рейтингових балів за модульними циклами (при позитивному оцінюванні):
 - 3-й модульний цикл (8лк., модульний контроль) – 3..5 балів
 - 4-й модульний цикл (8 лк., 8 пр.занять, виконання ОДЗ, модульний контроль, додатковий семестровий контроль) – 57 ... 95 бали.
6. Умови ліквідації заборгованостей з поточної роботи: перескладання підсумкового модульного контролю студентами, які отримали рейтинговий бал за модульний цикл, що відповідає незадовільній оцінці (менше зазначеної в п.5), проводиться не пізніше двох тижнів після атестаційного. Позитивні оцінки з модульного циклу в цілому та його складових не підвищуються.
7. ІРС за розкладом занять використовуються для консультативної роботи (в тому числі за призначенням викладача) та робіт п.6.